

เจตคติต่อการแสดงออกพฤติกรรมทางเพศของนิสิตมหาวิทยาลัยมหาสารคาม Attitude toward sexual behavior among Mahasarakham University students

สุนีรัตน์ ยั่งยืน, อุดมศักดิ์ มหาวิวัฒน์, ธิดารัตน์ สมดี, สุวิมล สงกลาง
คณะสาธารณสุขศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

Suneerat Yangyuen, Udomsak Mahaweerawat, Thidarat Somdee, Suvimon Songkang
Faculty of Public Health, Mahasarakham University

บทคัดย่อ

การวิจัยเชิงวิเคราะห์แบบภาคตัดขวาง ณ ช่วงเวลาหนึ่ง (Cross – sectional analytic study) เพื่อศึกษาเจตคติต่อการแสดงออกพฤติกรรมทางเพศของนิสิตมหาวิทยาลัยมหาสารคาม กลุ่มตัวอย่างจำนวน 200 คน ถูกสุ่มด้วยวิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) และแบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม คือ กลุ่มที่เคยเรียนวิชาเพศศึกษา และกลุ่มที่ไม่ได้เรียนวิชาเพศศึกษา กลุ่มละ 100 คน เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม สถิติที่ใช้ ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และ Independent samples t-test

ผลการศึกษา พบว่า นิสิตกลุ่มที่เคยเรียนและไม่ได้เรียนวิชาเพศศึกษา มีอายุเฉลี่ยเท่ากับ 19 ปี เท่ากันส่วนใหญ่พักอาศัยอยู่ในหอพัก/บ้านเช่า ร้อยละ 79.0 นิสิตเห็นด้วยมากที่สุดในเรื่องที่ว่าพ่อแม่มีบทบาทสำคัญต่อการแสดงออกทางเพศของวัยรุ่น (กลุ่มเคยเรียน ร้อยละ 50.0 กลุ่มไม่ได้เรียน ร้อยละ 42.0) บุคคลที่มีพฤติกรรมถ้ามองหรือโชว์อวดอวัยวะเพศ ถือว่ามีความผิดปกติทางจิตใจ (กลุ่มเคยเรียน ร้อยละ 66.0 กลุ่มไม่ได้เรียน ร้อยละ 48.0) วัยรุ่นหญิงที่ตั้งครรภ์ขณะไม่พร้อมทำให้ต้องทำแท้ง (กลุ่มเคยเรียน ร้อยละ 48.0 กลุ่มไม่ได้เรียน ร้อยละ 38.0) การดื่มเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์ทำให้ขาดสติอาจลืมหรือไม่ได้ใช้ถุงยางอนามัยเมื่อมีเพศสัมพันธ์ทำให้มีโอกาสติดเชื้อเอดส์ (กลุ่มเคยเรียน ร้อยละ 61.0 กลุ่มไม่ได้เรียน ร้อยละ 51.0) เมื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยเจตคติต่อการแสดงออกพฤติกรรมทางเพศ พบว่า ทั้งสองกลุ่มมีค่าคะแนนเฉลี่ยเจตคติด้านเอกลักษณ์และบทบาททางเพศด้านพัฒนาการทางเพศ ด้านความหลากหลายของพฤติกรรมทางเพศ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p=0.009, p=0.043$ และ $p=0.023$ ตามลำดับ) โดยกลุ่มที่เคยเรียนวิชาเพศศึกษา มีเจตคติสูงกว่า กลุ่มที่ไม่ได้เรียนวิชาเพศศึกษา

ผลการศึกษาครั้งนี้ชี้ให้เห็นความสำคัญของการจัดการเรียนการสอนวิชาเพศศึกษาซึ่งช่วยเสริมสร้างเจตคติที่ดีเรื่องเพศให้แก่ นิสิต เพื่อให้สามารถแสดงออกพฤติกรรมทางเพศที่เหมาะสมกับเอกลักษณ์และบทบาททางเพศของตนเองและเป็นที่ยอมรับของสังคมต่อไป

คำสำคัญ : เจตคติ พฤติกรรมทางเพศ การแสดงออกทางเพศ

Abstract

This cross-sectional analytic study examined attitude toward sexual behavior among Mahasarakham University students. A total of 200 study subjects were recruited by using the Simple Random Sampling Technique and divided into two groups which included those who ever enrolled in the sex education class (100 students; Group I) and those who never took such class (100 students; Group II). Data was collected by using questionnaire and was analyzed by means of descriptive statistics, including frequency, percentage, mean, and standard deviation, as well as comparative statistic, such as independent samples t-test.

Findings indicated that the participants had an average age of 19 years and the majority of them stayed at a dormitory or a rental house (79.0 %). For the attitude towards sexual behavior, it was found that a large number of the participants had strongly agreed on the issues such as their parents play the most important role for adolescent sexual behavior (Group I 50.0% Group II 42.0%); persons with scopophilia or exhibitionists were considered as having mental disorder (66.0 % in Group I and 48.0 % in Group II); abortion in unplanned teen pregnancy (48.0 % in Group I and 38.0 % in Group II); alcoholic drinking leads a person to engage in sexual risk behavior and HIV infection (61.0 % in Group I and 51.0 % in Group II). There was a significant difference between participants in Group I and Group II regarding attitude towards sexual behavior, particularly in terms of sexual identity and gender role, sexual development and diversity of human sexuality (at $p < 0.05$) in that the participants in Group I had better attitude than those in Group II.

Findings from this research pointed out the importance of providing sex education in class to undergraduate students in the university to enhance their attitude on human sexuality, so that they will be able to express their sexual behavior according to their sexual identity and gender role accepted by the society.

Keywords : Attitude, Sexual behavior, Sexual practices

บทนำ

สังคมในยุคปัจจุบันมีความก้าวหน้าทางเทคโนโลยี ที่ทันสมัยมากขึ้น มีการติดต่อสื่อสารด้านข้อมูลต่างๆ ได้อย่างรวดเร็วทำให้ได้รับข้อมูลข่าวสารจากวัฒนธรรมต่างๆ มากมาย จนเกิดการเลียนแบบโดยที่ไม่ได้ตั้งใจ โดยเฉพาะในกลุ่มวัยรุ่นซึ่งเป็นกลุ่มที่สามารถรับและตอบสนองต่อคำนิยมได้เป็นอย่างมาก ซึ่งส่งผลต่อการเปลี่ยนแปลงในด้านต่างๆ ไม่ว่าจะเป็นพฤติกรรมการแสดงออกด้านการแต่งกายวิธีการดำเนินชีวิต การใช้เวลาว่าง รวมทั้งการแสดงออกพฤติกรรมทางเพศ เช่น คำนิยมในการคบเพื่อนต่างเพศการแต่งกายเพื่อดึงดูดความสนใจเพศตรงข้ามและมีความใกล้ชิดกับเพศตรงข้าม เป็นต้น ซึ่งอาจนำไปสู่การมีเพศสัมพันธ์และการตั้งครรภ์โดยไม่ตั้งใจ ส่งผลทำให้เกิดปัญหาอื่นๆ ตามมามากมาย ไม่ว่าจะเป็นการติดเชื้อโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ และโรคเอดส์ ถูกพักการเรียน ผ่าตัวตาย ทำแท้งผิดกฎหมาย ทอดทิ้ง

เด็ก เป็นต้น¹ จากการศึกษาของ วนิตา ชนินทุพรวงศ์ และคณะ² พบว่า สถานการณ์ปัญหาของวัยรุ่นในปัจจุบันคือ วัยรุ่นมีความเห็นทางครอบครัว ชอบสะสมของมีค่าและบริโภคอาหารตามเพื่อนและตามแฟชั่น วัยรุ่นใช้เวลาว่างส่วนใหญ่กับการเล่นเกมส้อมพิวเตอร์และการใช้อินเตอร์เน็ต นอกจากนี้ยังมีทัศนคติยอมรับการมีเพศสัมพันธ์ก่อนแต่งงานมากขึ้น วัยรุ่นชายยอมรับการมีคู่นอนหลายคนและมีทัศนคติที่ผิดๆ ต่อการใช้ถุงยางอนามัย เช่น ผู้ชายคิดว่าหญิงที่มีเพศสัมพันธ์ด้วยความรักไม่ควรใช้ถุงยางอนามัย และผู้ชายจะใช้ถุงยางอนามัยกับหญิงขายบริการเท่านั้น และจากการสำรวจของสวนดุสิตโพล³ เกี่ยวกับทัศนคติของกลุ่มผู้หญิงที่อยู่ในวัยเรียน อายุ 15 - 20 ปี พบว่า วัยรุ่นเคยมีเพื่อนหรือคนรู้จักมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียนและอยู่ก่อนแต่งงานร้อยละ 78 มีเพื่อนหรือคนรู้จักที่ตั้งครรภ์โดยไม่ตั้งใจร้อยละ 72 และมีเพื่อนหรือคนรู้จักทำแท้งในวัยเรียน

ร้อยละ 52 นอกจากนี้ ยังพบว่าการเลียนแบบการแสดงออกของพฤติกรรมของดารา นักแสดง นางแบบ หรือบุคคลที่มีชื่อเสียงต่าง ๆ ที่เรียกกันว่า “เพศที่สาม” นี้ มีการแสดงออกที่เปิดเผยและสังคมให้การยอมรับมากขึ้น ซึ่งจากการเปลี่ยนแปลงดังกล่าว ทำให้มีทัศนคติและค่านิยมทางเพศที่เปลี่ยนแปลงไปและทำให้ความเบี่ยงเบนทางเพศกลายเป็นที่ยอมรับและเปิดเผยได้มากขึ้น โดยสาเหตุของพฤติกรรมเบี่ยงเบนดังกล่าวมาจากปัญหาคบครอง การเลี้ยงดู ความห่างเหินระหว่างพ่อกับแม่ รวมทั้งการแสดงออกเกี่ยวกับพฤติกรรมเบี่ยงเบนทางเพศในสื่อมวลชนมีมากขึ้น ทำให้เด็กรู้สึกว่าเป็นเรื่องยอมรับหรือประสบความสำเร็จได้ จึงเป็นการส่งเสริมให้เขาแสดงออกได้ง่ายขึ้น⁴

ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการแสดงออกของพฤติกรรมทางเพศของวัยรุ่น ได้แก่ อิทธิพลของครอบครัว ซึ่งเป็นสถาบันแห่งแรกที่อบรมทางด้านจิตใจและปลูกฝังพฤติกรรมสุขภาพให้แก่เด็ก ครอบครัวจึงมีอิทธิพลต่อพฤติกรรมต่าง ๆ รวมทั้งพฤติกรรมทางเพศของวัยรุ่นด้วยอิทธิพลของเพื่อน ซึ่งจะมีผลในเรื่องความคิด ความเชื่อ ตลอดจนให้คำปรึกษาหรือแนะนำ ในเรื่องต่าง ๆ รวมทั้งพฤติกรรมทางเพศ และอาจชักจูงไปในทางที่ดีและไม่ดี ดังนั้นการเลือกคบเพื่อนที่ดีจะช่วยแนะนำเรื่องพฤติกรรมทางเพศในทางที่เหมาะสม ส่วนอิทธิพลจากสังคมได้แก่สื่อมวลชนต่าง ๆ ที่มีอิทธิพลต่อกระแสแนวคิดและทิศทางความเคลื่อนไหวในสังคม การเสนอข่าวเกี่ยวกับพฤติกรรมทางเพศและอิทธิพลของวัฒนธรรม ได้แก่ ความเชื่อเกี่ยวกับบทบาททางเพศ การปฏิบัติตนต่อทางเพศตรงข้าม และค่านิยมทางเพศ เป็นต้น⁵ แต่อย่างไรก็ตาม การมีพฤติกรรมทางเพศที่เหมาะสมของวัยรุ่นขึ้นอยู่กับองค์ประกอบหลายประการ ทั้งในส่วนของความตระหนักรู้ในตน (Self-awareness) ความภาคภูมิใจในตนเอง (Self-esteem) ความรับผิดชอบในตนเอง (Self-responsibility) รวมถึงการเรียนรู้การชะลอความพึงพอใจ (delayed gratification) ทั้งนี้หากวัยรุ่นมีความรู้ความเข้าใจถึงอิทธิพลต่าง ๆ ที่มีผล

ต่อการดำรงชีวิตอย่างถูกต้องจะช่วยให้วัยรุ่นมีพฤติกรรมทางเพศที่เหมาะสมมากขึ้น⁶

มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ได้เปิดสอนวิชาเพศศึกษาและการเตรียมตัวเข้าสู่ชีวิตครอบครัว เป็นรายวิชาเลือกเสรีในหมวดวิชาศึกษาทั่วไป ซึ่งในแต่ละปีมีนิสิตให้ความสนใจและลงทะเบียนเรียนในวิชานี้มาก โดยรายละเอียดของวิชานี้มีเนื้อหาเกี่ยวกับความหมายและความสำคัญของเพศศึกษา การเปลี่ยนแปลงทางพฤติกรรมทางเพศของสังคมไทย ทฤษฎีทางเพศและการพัฒนาการทางเพศของมนุษย์ ความรัก ความผูกพัน การเลือกคู่ครอง การแต่งงาน สรีระ-จิตวิทยาในการร่วมเพศ การวางแผนครอบครัวการ อบรมเลี้ยงดูบุตร โรคติดต่อและปัจจัยเสี่ยงด้านสุขภาพทางเพศ เป็นต้น ซึ่งมีวัตถุประสงค์เพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเรื่องเพศและมีทักษะชีวิตในการชีวิตที่ดีมีความเชื่อมั่นในตนเองรู้คุณค่าในตนเองและเกิดเจตคติที่ดีต่อธรรมชาติทางเพศและสามารถเลือกปฏิบัติสำหรับตนเองให้เป็นสุขรวมทั้งสามารถควบคุมพฤติกรรมทางเพศของตนเองให้เหมาะสมกับสังคมได้ ดังนั้นผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาถึงเจตคติต่อการแสดงออกพฤติกรรมทางเพศของนิสิตมหาวิทยาลัยมหาสารคาม ที่ลงทะเบียนเรียนวิชาเพศศึกษาและการเตรียมตัวเข้าสู่ชีวิตครอบครัว เพื่อให้ทราบว่ามีเจตคติต่อการแสดงออกพฤติกรรมทางเพศอย่างไร ซึ่งข้อมูลดังกล่าวมีความสำคัญต่อการนำมาปรับปรุงเนื้อหา และวิธีการจัดการเรียนการสอนให้มีความเหมาะสมและตรงกับความต้องการของผู้เรียนต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาเจตคติต่อการแสดงออกพฤติกรรมทางเพศของนิสิตที่ลงทะเบียนเรียนวิชาเพศศึกษาและการเตรียมตัวเข้าสู่ชีวิตครอบครัวมหาวิทยาลัยมหาสารคาม
2. เพื่อเปรียบเทียบเจตคติต่อการแสดงออกพฤติกรรมทางเพศ ระหว่างนิสิตที่เคยเรียนวิชาเพศศึกษา กับนิสิตที่ไม่ได้เรียนวิชาเพศศึกษา

นิยามศัพท์

การเรียนวิชาเพศศึกษา หมายถึง การเรียนวิชาเพศศึกษาและการเตรียมตัวเข้าสู่ชีวิตครอบครัว ตามหลักสูตรของสำนักงานศึกษาทั่วไป มหาวิทยาลัยมหาสารคาม เจตคติต่อการแสดงออกพฤติกรรมทางเพศ หมายถึง ความรู้สึกนึกคิด ความเชื่อ ความคิดเห็นของนิสิตที่แสดงออกมาต่อสภาพการณ์ต่างๆ ในเรื่องการแสดงออกพฤติกรรมทางเพศ ซึ่งประกอบด้วยเรื่องเอกลักษณ์และบทบาททางเพศ พัฒนาการทางเพศ ความหลากหลายของพฤติกรรมทางเพศ การวางแผนครอบครัว และการป้องกันโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์และเอดส์

วิธีการศึกษา

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาเชิงวิเคราะห์แบบภาคตัดขวาง (Cross - sectional analytic study) ประชากรที่ศึกษา คือ นิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ที่เคยเรียนวิชาเพศศึกษา ตามหลักสูตรของสำนักงานศึกษาทั่วไป มหาวิทยาลัยมหาสารคาม และนิสิตที่ไม่ได้เรียนวิชาเพศศึกษา ตามหลักสูตรดังกล่าว คำนวณขนาดตัวอย่างโดยใช้สูตรการคำนวณขนาดตัวอย่างสำหรับการประมาณ ค่าเฉลี่ยประชากร กรณีเปรียบเทียบกลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่มได้ขนาดตัวอย่างดังนี้⁷

$$n = \frac{(Z_{\alpha/2} + Z_{\beta/2})^2 2\sigma^2}{d^2}$$

$$Z_{\alpha/2} = \text{ค่า } Z \text{ ที่ระดับ } \alpha/2 (0.025) = 1.96$$

$$Z_{\beta} = \text{ค่า } Z \text{ ที่ระดับ } \beta (0.1) = 1.28$$

σ^2 = ค่าความแปรปรวนของคะแนนเจตคติต่อการแสดงออกพฤติกรรมทางเพศ จากการสำรวจข้อมูลเบื้องต้นก่อนทำการวิจัย (Pre-survey) = 0.109

$$d = \text{maximum allowable error} = 0.05$$

$$\begin{aligned} n &= \frac{(1.96+1.28)^2 \times 2 (0.109)^2}{(0.05)^2} \\ &= 99.77 \sim 100 \end{aligned}$$

จำนวนตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาแต่ละกลุ่มเท่ากับ 100 คน (รวม 2 กลุ่มเท่ากับ 200 คน)

ผู้วิจัยจัดทำทะเบียนรายชื่อ นิสิตที่เคยลงทะเบียนเรียนรายวิชาเพศศึกษา ส่วนนิสิตที่ไม่ได้เรียนวิชาเพศศึกษานั้น ได้ทำการศึกษาในนิสิตที่ลงทะเบียนเรียนรายวิชาการป้องกันและสร้างเสริมสุขภาพ จากนั้นผู้วิจัยการสุ่มตัวอย่างโดยใช้วิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) โดยการใช้ ตารางเลขสุ่ม ซึ่งการสุ่มจะใช้ตัวเลข 2 หลัก ที่ตรงกับรหัสประจำตัว นิสิต 2 ตัวสุดท้าย นิสิตที่มีรหัสประจำตัวตรงกับเลขที่สุ่มได้ ก็จะถูกเลือกเป็นกลุ่ม ตัวอย่าง กรณีที่ได้เลขซ้ำก็เลือกเลขถัดไป สำหรับนิสิตที่ลงทะเบียนเรียนรายวิชาการป้องกันและสร้างเสริมสุขภาพ ถ้านิสิตที่ถูกสุ่มได้ลงทะเบียนเรียนวิชาเพศศึกษา มาแล้ว ให้ตัดออกแล้วทำการสุ่มใหม่ จนได้จำนวนครบตามขนาดตัวอย่าง

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

1. แบบสอบถามข้อมูลทั่วไป ได้แก่ เพศ อายุ การคบเพื่อนต่างเพศ ลักษณะการพักอาศัย การได้รับข้อมูลข่าวสารเรื่องเพศ

2. แบบวัดเจตคติต่อการแสดงออกพฤติกรรมทางเพศของวัยรุ่น จำนวน 25 ข้อ ลักษณะเป็นแบบวัดมาตราส่วนประมาณค่าให้เลือกตอบ 5 ระดับ คือ "เห็นด้วยมากที่สุด" "เห็นด้วยมาก" "เห็นด้วยปานกลาง" "เห็นด้วยน้อย" และ "เห็นด้วยน้อย ที่สุด" โดยมีการให้ค่าคะแนนดังนี้

ข้อคำถามเชิงบวกให้ค่าคะแนนระดับเจตคติดังนี้ 5 = เห็นด้วยมากที่สุด 4 = เห็นด้วยมาก 3 = เห็นด้วยปานกลาง 2 = เห็นด้วยน้อย และ 1 = เห็นด้วยน้อยที่สุด

ข้อคำถามเชิงลบให้ค่าคะแนนระดับเจตคติดังนี้ 1 = เห็นด้วยมากที่สุด 2 = เห็นด้วยมาก 3 = เห็นด้วยปานกลาง 4 = เห็นด้วยน้อย และ 5 = เห็นด้วยน้อยที่สุด

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ชี้แจงรายละเอียดและแนวทางการดำเนินการโครงการวิจัยแก่ผู้ร่วมวิจัย และผู้ประสานงาน จากนั้น

ประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการ เก็บรวบรวมข้อมูล รวบรวมแบบสอบถาม และตรวจสอบความครบถ้วนสมบูรณ์ของข้อมูลลงรหัส และ วิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป

สถิติที่ใช้ ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ยส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และ Independent sample-t-test

ผลการศึกษา

เจตคติต่อการแสดงออกพฤติกรรมทางเพศ

ด้านเอกลักษณ์และบทบาททางเพศ พบว่า นิสิตส่วนใหญ่เห็นด้วยมากที่สุดในประเด็นที่ว่า พ่อแม่มีบทบาทสำคัญต่อการแสดงออกทางเพศของวัยรุ่น (กลุ่มเคยเรียน ร้อยละ 50.0 กลุ่มไม่ได้เรียน ร้อยละ 42.0) และเห็นด้วยมากที่สุดว่าฝ่ายหญิงมักเป็นฝ่ายเริ่มต้นสร้างสัมพันธ์กับฝ่ายชายในเชิงชู้สาว (กลุ่มเคยเรียน ร้อยละ 47.0 กลุ่มไม่ได้เรียน ร้อยละ 52.0) และการแสดงออกทางเพศของวัยรุ่นที่เป็นเพศที่สามเป็นที่ยอมรับของสังคม (กลุ่มเคยเรียน ร้อยละ 26.0 กลุ่มไม่ได้เรียน ร้อยละ 49.0)

ด้านพัฒนาการทางเพศ พบว่า นิสิตส่วนใหญ่เห็นด้วยมาก ในประเด็นวัยรุ่นหญิงมีการแต่งกายไปเปิดเผยรูปร่างเพื่อให้เป็นที่สนใจของเพศตรงข้าม (กลุ่มเคยเรียน ร้อยละ 52.0 กลุ่มไม่ได้เรียน ร้อยละ 35.0) และเห็นด้วยปานกลาง ในประเด็น การมีแฟนทำให้รู้สึกว่าเป็นผู้ใหญ่สามารถดูแลตัวเองได้ (กลุ่มเคยเรียน ร้อยละ 50.0 กลุ่มไม่ได้เรียน ร้อยละ 41.0) การมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียนเป็นพัฒนาการตามวัยของวัยรุ่น (กลุ่มเคยเรียน ร้อยละ 39.0 กลุ่ม ไม่ได้เรียน ร้อยละ 39.0)

ด้านความหลากหลายของพฤติกรรมทางเพศ พบว่าเห็นด้วยมากที่สุดในประเด็นบุคคลที่มีพฤติกรรมถ้ามองหรือโชว์อวดอวัยวะเพศ ถือว่ามีความผิดปกติทางจิตใจ (กลุ่มเคยเรียน ร้อยละ 66.0 กลุ่ม ไม่ได้เรียน ร้อยละ 48.0) เห็นด้วยมากในประเด็น กลุ่มรักร่วมเพศมักจะแสดงออกพฤติกรรมทางเพศมากเกินไป (กลุ่มเคยเรียน ร้อยละ 50.0 กลุ่มไม่ได้เรียน ร้อยละ 43.0)

และเห็นด้วยปานกลางที่ว่า การผ่าตัดเปลี่ยนอวัยวะเพศถือว่าเป็นเรื่องปกติของเพศที่สาม (กลุ่มเคยเรียน ร้อยละ 35.0 กลุ่มไม่ได้เรียน ร้อยละ 47.0)

ด้านการวางแผนครอบครัว พบว่านิสิตเห็นด้วยมากที่สุด ในประเด็นวัยรุ่นหญิงที่ตั้งครรภ์ขณะไม่พร้อม ทำให้ต้องทำแท้ง (กลุ่มเคยเรียน ร้อยละ 48.0 กลุ่มไม่ได้เรียน ร้อยละ 38.0) และเห็นด้วยมากที่สุดว่าวัยรุ่นมักจะใช้ถุงยางอนามัยเมื่อมีเพศสัมพันธ์กับ คนที่รู้จัก ผิวเผินหรือหญิงขายบริการ (กลุ่มเคยเรียน ร้อยละ 39.0 กลุ่มไม่ได้เรียน ร้อยละ 36.0) วัยรุ่นหญิงมักไม่กล้าที่จะเจรจาให้ฝ่ายชายใช้ถุงยางอนามัย เพราะจะถูกมองว่ามีความช้าชองในเรื่องเพศและสำส่อน (กลุ่มเคยเรียน ร้อยละ 35.0 กลุ่มไม่ได้เรียน ร้อยละ 21.0)

ด้านการป้องกันโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์และเอดส์ พบว่า นิสิตส่วนใหญ่เห็นด้วยมากที่สุดในประเด็น การดื่มเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์ทำให้ขาดสติอาจลืมหรือไม่ได้ใช้ถุงยางอนามัยเมื่อมีเพศสัมพันธ์ทำให้มีโอกาสติดเชื้อเอดส์ (กลุ่มเคยเรียน ร้อยละ 61.0 กลุ่มไม่ได้เรียน ร้อยละ 51.0) วัยรุ่นที่มีเพศสัมพันธ์กับคู่นอนหลายคนมีโอกาสเสี่ยงต่อการติดเชื้อเอดส์ได้ (กลุ่มเคยเรียน ร้อยละ 74.0 กลุ่มไม่ได้เรียน ร้อยละ 56.0)

การเปรียบเทียบเจตคติต่อการแสดงออกพฤติกรรมทางเพศระหว่างนิสิตที่เคยเรียนวิชาเพศศึกษา กับนิสิตที่ไม่ได้เรียนวิชาเพศศึกษา

เมื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยเจตคติต่อการแสดงออกพฤติกรรมทางเพศระหว่างนิสิตที่เคยเรียนวิชาเพศศึกษา กับนิสิตที่ไม่ได้เรียนวิชาเพศศึกษา พบว่าทั้งสองกลุ่มมีค่าคะแนนเฉลี่ยเจตคติด้านเอกลักษณ์และบทบาททางเพศ ด้านพัฒนาการทางเพศ ด้านความหลากหลายของพฤติกรรมทางเพศ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p=0.009$, $p=0.043$ และ $p=0.023$ ตามลำดับ) ส่วนในด้านการวางแผนครอบครัวและการป้องกันโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์และเอดส์ ทั้งสองกลุ่มมีคะแนนเจตคติไม่แตกต่างกัน ($p=0.283$ และ $p=0.419$ ตามลำดับ)

และเมื่อรวมเจตคติทุกด้าน พบว่า นิสิตที่เคยเรียนวิชาเพศศึกษา กับนิสิตที่ไม่ได้เรียนวิชาเพศศึกษา มีค่าคะแนนเฉลี่ยเจตคติแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ

ทางสถิติ ($p=0.035$) โดยกลุ่มที่เคยเรียนวิชาเพศศึกษามีเจตคติสูงกว่ากลุ่มที่ไม่ได้เรียนวิชาเพศศึกษา ($=80.99$ และ $=77.47$ ตามลำดับ) (ตารางที่ 1)

ตารางที่ 1 การเปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยเจตคติต่อการแสดงออกพฤติกรรมทางเพศระหว่าง นิสิตที่เคยเรียนวิชาเพศศึกษา กับนิสิตที่ไม่ได้เรียนวิชาเพศศึกษา

การแสดงออกพฤติกรรมทางเพศ	กลุ่ม	\bar{X}	S.D.	t-test	p-value
ด้านเอกลักษณ์และบทบาททางเพศ	เคยเรียนวิชาเพศศึกษา	18.01	1.93	2.63	0.009*
	ไม่ได้เรียนวิชาเพศศึกษา	17.30	1.87		
ด้านพัฒนาการทางเพศ	เคยเรียนวิชาเพศศึกษา	15.15	2.48	2.17	0.043*
	ไม่ได้เรียนวิชาเพศศึกษา	13.09	2.35		
ด้านความหลากหลายของพฤติกรรมทางเพศ	เคยเรียนวิชาเพศศึกษา	16.59	2.07	2.09	0.023*
	ไม่ได้เรียนวิชาเพศศึกษา	15.01	1.69		
ด้านการวางแผนครอบครัว	เคยเรียนวิชาเพศศึกษา	12.67	2.53	1.08	0.283
	ไม่ได้เรียนวิชาเพศศึกษา	13.03	2.19		
ด้านการป้องกันโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์และเอดส์	เคยเรียนวิชาเพศศึกษา	18.57	2.31	0.81	0.419
	ไม่ได้เรียนวิชาเพศศึกษา	18.28	2.74		
รวมทุกด้าน	เคยเรียนวิชาเพศศึกษา	80.99	5.30	2.13	0.035*
	ไม่ได้เรียนวิชาเพศศึกษา	77.47	4.79		

* มีนัยสำคัญทางสถิติ $p < 0.05$

อภิปรายผล

ด้านเอกลักษณ์และบทบาททางเพศ พบว่านิสิตเห็นด้วยมากที่สุดในประเด็นที่ว่า พ่อแม่มีบทบาทสำคัญต่อการแสดงออกทางเพศของวัยรุ่น (กลุ่มเคยเรียน ร้อยละ 50.0 กลุ่มไม่ได้เรียน ร้อยละ 42.0) และเห็นด้วยมากที่สุดที่ปัจจุบันฝ่ายหญิงมักเป็นฝ่ายเริ่มต้นสร้างสัมพันธ์ทางเพศกับ ฝ่ายชายในเชิงชั่วคราว (กลุ่มเคยเรียน ร้อยละ 47.0 กลุ่ม ไม่ได้เรียน ร้อยละ 52.0) และการ

แสดงออกทางเพศของวัยรุ่นที่เป็นเพศที่สามเป็นที่ยอมรับของสังคม (กลุ่มเรียน ร้อยละ 26.0 กลุ่มไม่ได้เรียน ร้อยละ 49.0) ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ อุดมศักดิ์ มหาวีวัฒน์ และคณะ^๕ ได้ศึกษาประสิทธิภาพการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางในรูปแบบต่างๆ ของนิสิตที่เรียนวิชาเพศศึกษาและการเตรียมตัวเข้าสู่ชีวิตครอบครัว พบว่าในส่วนการ

รับรู้ การปฏิบัติทางเพศนั้น นิสิตเห็นด้วยที่ว่าพ่อแม่เป็นบุคคลที่มีบทบาทสำคัญต่อการแสดงออกทางเพศของวัยรุ่น (กลุ่มทดลอง ร้อยละ 83.8 กลุ่มเปรียบเทียบ ร้อยละ 65.7) โดยถ้าบิดามารดามีความเข้าใจในความต้องการของลูกวัยรุ่น มีความห่วงใย คอยช่วยเหลือและแนะนำอยู่เสมอ ทำให้เกิดความสัมพันธ์ที่ดี ดังนั้นจึงจำเป็นอย่างยิ่งที่พ่อแม่หรือผู้ปกครองต้องมีการพูดคุยหรือสอนเพศศึกษาให้แก่บุตรหลานตัวเอง ซึ่งเป็นการหล่อหลอมให้วัยรุ่นเกิดความเข้มแข็งมีทักษะในการจัดการเกี่ยวกับเรื่องเพศได้ และนิสิตยังมีเจตคติในลักษณะเห็นด้วยมากที่สุดที่ปัจจุบันผู้หญิงมักเป็นฝ่ายเริ่มต้นสัมพันธ์ทางเพศกับผู้ชาย (กลุ่มทดลอง ร้อยละ 37.0 กลุ่มเปรียบเทียบ ร้อยละ 36.0) และเห็นด้วยปานกลางที่ว่าการแสดงออกทางเพศของเพศที่สามเป็นที่ยอมรับของสังคม ร้อยละ 27.0 แต่ขัดแย้งกับการศึกษาของสำนักวิจัยและพัฒนามหาวิทยาลัยหาดใหญ่⁹ ได้ศึกษาเกี่ยวกับความคิดเห็นที่มีต่อพฤติกรรมของเพศที่สามในสังคมปัจจุบัน พบว่า กลุ่มตัวอย่างไม่ยอมรับกับพฤติกรรมของเพศที่สาม (ร้อยละ 30.3) โดยให้เหตุผลว่าเพศที่สามมักจะแสดงออกทางเพศมากเกินไป (ร้อยละ 42.4) และเป็นกลุ่มคนที่เสี่ยงต่อการแพร่เชื้อโรค (ร้อยละ 26.0) และแย้งกับการศึกษาของจักรกฤษณ์ พิญาพวง¹⁰ ได้ทำการศึกษาการรับรู้บทบาทหญิงชาย และการปฏิบัติตัวเกี่ยวกับอนามัยเจริญพันธุ์ของนักศึกษาชายและหญิงระดับอุดมศึกษาในจังหวัดอุดรธานี พบว่า นักศึกษาหญิงส่วนใหญ่ไม่เห็นด้วยที่ผู้หญิงสามารถจีบผู้ชายก่อนได้ เนื่องจากสังคมส่วนใหญ่ยังถือว่าผู้หญิงควรรักษานวลสงวนตัวไม่เป็นฝ่ายเสนอให้ผู้ชายก่อน ถึงแม้ว่าจะรักชอบผู้ชายมากแค่ไหน การแสดงความรู้สึกชอบพอยุ่ฝ่ายชายต้องอยู่ในขอบเขตของกุลสตรี มิฉะนั้นจะถูกครหาดูหมิ่น

ด้านพัฒนาการทางเพศ พบว่านิสิตส่วนใหญ่เห็นด้วยมากในประเด็นวัยรุ่นหญิงมีการแต่งกายโป้เปิดเผยรูปร่างเพื่อให้เป็นที่สนใจของเพศตรงข้าม (กลุ่มเคยเรียน ร้อยละ 52.0 กลุ่มไม่ได้เรียน ร้อยละ 35.0) สอดคล้องกับการศึกษาของ จักรกฤษณ์ พิญาพวง¹⁰

พบว่าวัยรุ่นส่วนใหญ่คิดว่า หญิงชายสามารถเรียนรู้หรือแสดงออกเรื่องเพศได้เท่าเทียมจึงทำให้วัยรุ่นหญิงรับรู้ค่านิยมในการแสดงออกทางเพศเปลี่ยนไปโดยมีความกล้าแสดงออกมากขึ้น ดังนั้นเพื่อให้ได้รับความสนใจจากเพศตรงข้ามหรือ กลุ่มเพื่อนจึงพยายามทำตัวให้เป็นจุดเด่นด้วยการแสดงออกทางบุคลิกภายนอก เช่น แต่งกายตามสมัยนิยม เลือสายเดี่ยว เสื้อผ้ารัดรูป โชว์สัดส่วน เป็นต้น และในการศึกษานี้ ยังพบว่านิสิตเห็นด้วย ปานกลางที่ว่าการมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียนเป็นพัฒนาการตามวัยของวัยรุ่น (กลุ่มเรียนร้อยละ 39.0 กลุ่มไม่ได้เรียน ร้อยละ 39.0) ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ นันทพันธ์ ชินลาประเสริฐ¹¹ พบว่าวัยรุ่นเห็นด้วยกับการมีเพศสัมพันธ์ก่อนสมรสเป็นเรื่องธรรมดา โดยวัยรุ่นชาย ร้อยละ 60 เห็นว่าการมีเพศสัมพันธ์ก่อนสมรสไม่ใช่เรื่องเสียหาย ในขณะที่ร้อยละ 94 ของนักเรียนหญิงมองว่าเป็นเรื่องน่าอายและวัยรุ่นชาย ร้อยละ 67 ยอมรับว่ามีเพศสัมพันธ์ก่อนสมรส ในขณะที่วัยรุ่นหญิงไม่ถึงร้อยละ 10 ยอมรับว่ามีเพศสัมพันธ์

ด้านความหลากหลายของพฤติกรรมทางเพศ พบว่า นิสิตเห็นด้วยมากที่สุดที่ประเด็นบุคคลที่มีพฤติกรรมถ้ามองหรือโชว์อวัยวะเพศ ถือว่ามี ความผิดปกติทางจิตใจ (กลุ่มเคยเรียน ร้อยละ 66.0 กลุ่มไม่ได้เรียน ร้อยละ 48.0) ซึ่งพฤติกรรมดังกล่าวเป็นความผิดปกติในคนที่มีความรู้สึกทางเพศที่ผิดปกติตลอดจนพฤติกรรมทางเพศที่แสดงออกไปอย่างไม่เหมาะสมแตกต่างจากคนส่วนใหญ่ในสังคม ซึ่งมีสาเหตุจากสภาพจิตใจที่ผิดปกติทำให้เขาไม่สามารถควบคุมตัวเองได้ แต่มีได้หมายความว่า “เป็นโรคจิตหรือวิกลจริต” เป็นเพียงความผิดปกติทางจิตเวช หรือพวกมีบุคลิกภาพผิดปกติ (Personality Disorder) เท่านั้น¹² และนิสิตเห็นด้วยมากในประเด็นกลุ่มรักร่วมเพศมักจะแสดงออกพฤติกรรมทางเพศมากเกินไป (กลุ่มเรียน ร้อยละ 50.0 กลุ่มไม่ได้เรียน ร้อยละ 43.0) ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ สำนักวิจัย และพัฒนามหาวิทยาลัยหาดใหญ่⁹ พบว่า เพศที่สามมักจะแสดงออกทางเพศมากเกินไป (ร้อยละ 42.4) และในการศึกษานี้ นิสิต

ยังเห็นด้วยปานกลางที่ว่า การผ่าตัดเปลี่ยนอวัยวะเพศถือว่าเป็นเรื่องปกติของเพศที่สาม (กลุ่มเคยเรียน ร้อยละ 35.0 กลุ่มไม่ได้เรียน ร้อยละ 47.0) ซึ่งจากการศึกษาของสำนักวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยมหิดล⁹ พบว่าประชาชนมีความคิดเห็นต่อการที่เพศที่สามที่อายุไม่ถึง 15 ปี นิยมตัดอวัยวะเพื่อจะหล่อxorโรมเพศชายว่าเป็นค่านิยมที่ไม่ถูกต้อง ร้อยละ 24.8 และเป็นอันตรายต่อการดำรงชีวิต ร้อยละ 9.7 แต่ก็มีบางส่วนเห็นว่าเป็นสิทธิส่วนบุคคล ร้อยละ 25.8 ซึ่งการผ่าตัดเปลี่ยนอวัยวะเพศของพวกที่ต้องการใช้ชีวิตแบบเพศตรงข้ามที่ตนเองเป็นอยู่นั้นเป็นความต้องการอย่างแรงกล้าที่จะเปลี่ยนแปลงร่างกายของตนเองให้เป็นเพศตรงข้าม เนื่องจากเห็นว่าเพศที่ปรากฏทางร่างกายของตนเองนั้นไม่ถูกต้อง รู้สึกเกลียดอวัยวะเพศเดิมที่ตนเองมีอยู่อยากตัดออกและต้องการมีอวัยวะเพศใหม่เหมือนกับเพศที่ตัวเองอยากเป็น¹³

ด้านการวางแผนครอบครัว พบว่า นิสิตเห็นด้วยมากที่สุดในการเดินวัยรุ่นหญิงที่ตั้งครรภ์ขณะไม่พร้อม ทำให้ต้องทำแท้ง (กลุ่มเคยเรียน ร้อยละ 48.0 กลุ่มไม่ได้เรียน ร้อยละ 38.0) ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ สุนิรัตน์ ชัยยีน และคณะ¹⁴ ได้ ศึกษาความตระหนักในเรื่องการมีเพศสัมพันธ์ที่ปลอดภัยต่อสุขภาพอนามัยของวัยรุ่น พบว่าวัยรุ่นส่วนใหญ่เห็นด้วยมากที่สุด ร้อยละ 41.0 ว่าการตั้งครรภ์ขณะไม่พร้อมทำให้ต้องทำแท้งและการศึกษาของ ธนอมรัตน์ ประสิทธิ์เมตต์¹⁵ พบว่าวัยรุ่นหญิง ที่มีประวัติเคยมีเพศสัมพันธ์มาแล้วและมีการตั้งครรภ์ ร้อยละ 26.5 และสิ้นสุดด้วยการทำแท้ง ร้อยละ 95.2 ในการศึกษาที่ยังพบว่านิสิตเห็นด้วยมากที่สุดว่าวัยรุ่นมักจะใช้ถุงยางอนามัยเมื่อมีเพศสัมพันธ์กับคนที่รู้จักผิวเผินหรือหญิงขายบริการ (กลุ่มเคยเรียน ร้อยละ 39.0 กลุ่มไม่ได้เรียน ร้อยละ 36.0) ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ วารุณี ฟองแก้ว และคณะ¹⁶ พบว่าวัยรุ่นเมื่อมีเพศสัมพันธ์ กับคนรักมัก ไม่ได้ใช้ถุงยางอนามัย สาเหตุเพราะไม่ได้เตรียมไว้ ส่วนการมีเพศสัมพันธ์กับผู้ที่รู้จักผิวเผินนั้นจะใช้ถุงยางอนามัยทุกครั้งในสัดส่วนที่สูงกว่าและในการศึกษารังนี้ยัง

พบว่าวัยรุ่นหญิงมักไม่กล้าที่จะเจรจาให้ฝ่ายชายใช้ถุงยางอนามัยเพราะจะถูกมองว่ามีความซ้ำซ้อนในเรื่องเพศและสำส่อน (กลุ่มเรียน ร้อยละ 35.0 กลุ่มไม่ได้เรียน ร้อยละ 21.0) สอดคล้องกับการศึกษาของ จิตรา ไชยชนะ และคณะ¹⁷ พบว่าถ้าฝ่ายหญิงเป็นฝ่ายเสนอหรือเตรียมหาถุงยางอนามัยจะถูกมองว่ามีความซ้ำซ้อนทางเพศ ซึ่งทำให้ฝ่ายหญิงมีโอกาสเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์ที่ไม่ปลอดภัยได้และสอดคล้องกับการศึกษาของ จีรพรพรณ อินทา¹⁸ พบว่าวัยรุ่นใช้ถุงยางอนามัยทุกครั้งเมื่อมีเพศสัมพันธ์ เพียงร้อยละ 25 เนื่องจากมีความคิดว่าการมีเพศสัมพันธ์กับคู่อีกหรือเพื่อนมีความปลอดภัยและการใช้ถุงยางอนามัยไม่เหมาะสมในความสัมพันธ์ที่อยู่บนพื้นฐานของความรัก เพราะทำให้เกิดความไม่ไว้วางใจซึ่งกันและกัน และขาดความใกล้ชิดไม่เป็นธรรมชาติ ประกอบกับสังคมในปัจจุบันเปิดโอกาสให้วัยรุ่นชายหญิงมีโอกาสพบกันได้ง่าย วัยรุ่นหญิง ถูกคาดหวังว่าต้องไม่รู้จักเรื่องเพศ จึงทำให้อำนาจการต่อรองเพื่อหลีกเลี่ยงการมีเพศสัมพันธ์หรือเพศสัมพันธ์ที่ปลอดภัยมีน้อยและสอดคล้องกับแนวคิดเกี่ยวกับความไม่เสมอภาคทางเพศของ ภัสสร ลิมานนท์¹⁹ ที่ว่าวัยรุ่นหญิงขาดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการมีเพศสัมพันธ์ที่ปลอดภัยโดยปล่อยให้การตัดสินใจในการเลือกใช้วิธีการป้องกันที่ปลอดภัยขึ้นอยู่กับฝ่ายชาย เนื่องจากสังคมไม่เปิดโอกาสให้วัยรุ่นหญิงเรียนรู้หรือพูดคุยเกี่ยวกับเรื่องเพศได้เท่าชาย

ด้านการป้องกันโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์และเอดส์ พบว่า นิสิตส่วนใหญ่เห็นด้วยมากที่สุดในการเดินการตีตมเครื่องตีตมที่มีแอลกอฮอล์ทำให้ขาดสติอาจลืมหรือไม่ได้ใช้ถุงยางอนามัยเมื่อมีเพศสัมพันธ์ ทำให้มีโอกาสติดเชื้อเอดส์ (กลุ่มเคยเรียน ร้อยละ 61.0 กลุ่มไม่ได้เรียน ร้อยละ 51.0) วัยรุ่นที่มีเพศสัมพันธ์กับคู่นอนหลาย ๆ คน มีโอกาสเสี่ยงต่อการติดเชื้อเอดส์ได้ (กลุ่มเคยเรียน ร้อยละ 74.0 กลุ่มไม่ได้เรียน ร้อยละ 56.0) สอดคล้องกับการศึกษาของ อุดมศักดิ์ มหาวิวัฒน์ และคณะ⁸ พบว่า นิสิตเห็นด้วยมากที่สุดที่การมีเพศสัมพันธ์ในวัยรุ่นเสี่ยงต่อการติดเชื้อเอดส์หรือโรค

ติดต่อทางเพศสัมพันธ์ ร้อยละ 51.0 และการศึกษาของ สุณิรัตน์ ยั่งยืน และคณะ¹⁴ พบว่า นิสิตเห็นด้วยมากที่สุด คือการดื่มเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์ทำให้ขาดสติไม่ได้ใช้ถุงยางอนามัยเมื่อมีเพศสัมพันธ์ทำให้มีโอกาสติดเชื้อเอดส์ ร้อยละ 57.0 ซึ่งจะเห็นได้ว่าหลังจากห้วยรุ่นได้ดื่มเครื่องดื่มที่ผสมแอลกอฮอล์เหล่านั้นแล้ว ส่วนใหญ่จบลงด้วยการมีเพศสัมพันธ์²⁰ และเมื่อดื่มเครื่องดื่มเหล่านี้เข้าไปทำให้ปรีมาณแอลกอฮอล์ในร่างกายมากขึ้นฤทธิ์ของแอลกอฮอล์ทำให้ความจำ ความสามารถในการเรียนรู้ สมาธิ และการรับรู้สิ่งต่าง ๆ ลดลงขาดการยับยั้งชั่งใจความรู้สึกกลัวสิ่งต่าง ๆ ลดลง สติสัมปชัญญะเสียไป กล้าแสดงพฤติกรรมในลักษณะต่าง ๆ มากขึ้นจนบางครั้ง แสดงพฤติกรรมก้าวร้าว กล้าพูดหยาบ กล้าแสดงความรู้สึกทางเพศ ดังนั้นการดื่มเครื่องดื่มที่ผสมแอลกอฮอล์เข้าไปจึงทำให้มีโอกาสมีเพศสัมพันธ์ โดยไม่ปลอดภัยขึ้นได้ ดังการศึกษาของ สร้อยวลัย สุขดา²¹ ได้ศึกษาเกี่ยวกับค่านิยมทางเพศและพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศของนักศึกษาในมหาวิทยาลัยของรัฐพบว่านักศึกษามีการดื่มสุราหรือเครื่องดื่มที่ผสมแอลกอฮอล์ก่อนมีเพศสัมพันธ์ ร้อยละ 19.2 โดยพบว่าเพศชายเคยดื่ม ร้อยละ 34.1 เพศหญิงเคยดื่ม ร้อยละ 11.5 และการศึกษาของ วิจิตพร อิงคถาวรวงศ์ และคณะ²² ได้ศึกษาพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศของวัยรุ่นหญิงในโรงเรียนอาชีวศึกษา พบว่า นักเรียนไปเที่ยวสถานเริงรมย์โดยมักไปกับเพื่อนชายและมีการดื่มแอลกอฮอล์ร่วมด้วยทุกครั้ง ร้อยละ 55.1 และบ่อยครั้งหลังการดื่มแอลกอฮอล์มักจะมีเพศสัมพันธ์ร่วมด้วย ร้อยละ 59.6

การเปรียบเทียบเจตคติต่อการแสดงออกพฤติกรรมทางเพศระหว่างนิสิตที่เคยเรียนวิชาเพศศึกษา กับนิสิตที่ไม่ได้เรียนวิชาเพศศึกษา พบว่าทั้งสองกลุ่มมีค่าคะแนนเฉลี่ยเจตคติด้านเอกลักษณ์และบทบาททางเพศ ด้านพัฒนาการทางเพศด้านความหลากหลายของพฤติกรรมทางเพศแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p=0.009$, $p=0.043$ และ $p=0.023$ ตามลำดับ) โดยกลุ่มที่เรียนวิชาเพศศึกษา

มีค่าคะแนนเฉลี่ยเจตคติสูงกว่ากลุ่มที่ไม่ได้เรียน ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของอุดมศักดิ์ มหาวีรวัฒน์ และคณะ⁸ พบว่านิสิตซึ่งได้รับการสอนวิชาเพศศึกษา ด้วยวิธีการเรียนการสอนแบบผสมผสาน โดยเน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางมีคะแนนเฉลี่ยเจตคติเกี่ยวกับพฤติกรรมทางเพศสูงกว่ากลุ่มเปรียบเทียบ ทั้งนี้เพราะการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางทำให้ผู้เรียนได้มีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้มากขึ้น และนิสิตได้รับความรู้และมีเจตคติตลอดจนทักษะการปฏิบัติตนในเรื่องเพศมากขึ้น ส่วนในด้านการวางแผนครอบครัวและด้านการป้องกันโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์และเอดส์ นิสิตทั้งสองกลุ่มมีคะแนนเจตคติ ไม่แตกต่างกัน ($p=0.283$ และ $p=0.419$ ตามลำดับ) สอดคล้องกับการศึกษาของอุดมศักดิ์ มหาวีรวัฒน์ และคณะ²³ ได้ทำการศึกษาความคาดหวังในการใช้ทักษะชีวิตต่อการเรียนวิชาเพศศึกษา และการเตรียมตัวเข้าสู่ชีวิตครอบครัวของนิสิต มหาวิทยาลัยมหาสารคาม พบว่าด้านการป้องกันโรคติดต่อทาง เพศสัมพันธ์และเอดส์ นิสิตกลุ่มที่เคยเรียนและไม่ได้เรียนวิชาเพศศึกษามีคะแนนเฉลี่ยความคาดหวังไม่แตกต่างกัน ($p=0.226$) เนื่องจากมีการเผยแพร่ข้อมูลเกี่ยวกับโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์และโรคเอดส์ของหน่วยงานต่างๆ ผ่านสื่อต่างๆ อย่างต่อเนื่อง เช่น เอกสารสิ่งพิมพ์โทรทัศน์ อินเทอร์เน็ต เป็นต้น จึงทำให้นิสิตที่ไม่ได้เรียนวิชาเพศศึกษาสามารถเข้าถึงข้อมูลดังกล่าวได้เช่นกัน

สรุปผลและข้อเสนอแนะ

การศึกษาครั้งนี้ชี้ให้เห็นความสำคัญของการจัดการเรียนการสอนวิชาเพศศึกษา ในระดับอุดมศึกษา เพื่อให้ให้นิสิตเกิดความเข้าใจในการแสดงออกทางเพศของตนเองและผู้อื่นมากขึ้นและผู้จัดการเรียนการสอนจำเป็นต้องปรับเจตคติเกี่ยวกับการใช้ถุงยางอนามัยเมื่อมีเพศสัมพันธ์ ทั้งนี้จากผลการศึกษาพบว่ามีวัยรุ่นหญิงไม่กล้าที่จะเจรจาให้ฝ่ายชายใช้ถุงยางอนามัยเพราะจะถูกมองว่ามีความช้าชองในเรื่องเพศ และสับสนซึ่งทำให้ผู้หญิงไม่มีอำนาจในการต่อรองที่จะมีเพศสัมพันธ์

ที่ปลอดภัย จึงทำให้ผู้หญิงมีความเสี่ยงต่อสุขภาพทางเพศมากยิ่งขึ้น โดยอาจทำให้เกิดการตั้งครรภ์ที่ไม่พึงประสงค์ หรือติดโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์และโรคเอดส์ได้ ดังนั้นจำเป็นอย่างยิ่งต้องมีการฝึกทักษะการปฏิเสธต่อรองการมีเพศสัมพันธ์ที่ปลอดภัยให้แก่วัยรุ่น และผลการศึกษายังชี้ให้เห็นว่าพ่อแม่เป็นบุคคลที่มีบทบาทที่สำคัญต่อการแสดงออกทางเพศของวัยรุ่น ดังนั้น ควรส่งเสริมให้พ่อแม่หรือผู้ปกครองมีการพูดคุยหรือสอนเพศศึกษารวมทั้งชี้แนะการปฏิบัติทางเพศที่ถูกต้องให้แก่บุตรหลาน และสถาบันอุดมศึกษา ควรจัดให้มีกิจกรรมเพื่อพัฒนาทักษะชีวิตทางเพศ เพื่อให้บัณฑิตสามารถแสดงออกทางเพศได้อย่างเหมาะสมต่อไป สำหรับการศึกษาในครั้งต่อไปควร มีการศึกษาถึงมิติการดำเนินชีวิตต่อการแสดงออกพฤติกรรมทางเพศของวัยรุ่นตามบริบทของสังคมที่ดำรงอยู่ ทั้งนี้เพื่อศึกษาปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อมทางสังคม และวิธีการดำเนินชีวิตของบุคคลในแต่ละสังคมว่าจะส่งผลให้บุคคลมีลักษณะการแสดงออกพฤติกรรมทางเพศที่แตกต่างกันหรือไม่

กิตติกรรมประกาศ

คณะผู้วิจัยขอขอบคุณ สำนักศึกษาทั่วไป มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ที่สนับสนุนทุนการวิจัยครั้งนี้ จากงบประมาณเงินรายได้ ประจำปี พ.ศ. 2553 และขอขอบคุณกลุ่มตัวอย่างทุกคนที่ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามเป็นอย่างดี

เอกสารอ้างอิง

1. ครอบครัวเข้มแข็ง เวทีแห่งการเรียนรู้ของครอบครัวไทย. พฤติกรรมทางเพศของวัยรุ่น : พัฒนาการหรือความเปราะบาง. [ออนไลน์]. [วันที่ค้นข้อมูล 25 ตุลาคม 2553.] เข้าถึงได้จาก <http://www.thaifamilylearning.com>
2. วนิดา ชนินทพทวงศ์ และคณะ. รายงานวิจัย : รายงานการทบทวนสถานการณ์เรื่องพฤติกรรมทางเพศของวัยรุ่น การเสริมสร้าง ทักษะชีวิตและการให้การปรึกษา. [ออนไลน์]. [วันที่ค้นข้อมูล 22 ธันวาคม 2553.] เข้าถึงได้จาก [http:// www.dmh.go.th/abstract](http://www.dmh.go.th/abstract)
3. สื่อองค์กรหนึ่งเอกชนจัด “รักนี้คุ้มได้” เพื่อป้องกันท้องก่อนพร้อม. ผู้จัดการออนไลน์. [ออนไลน์] 23 กรกฎาคม 2551 [วันที่ค้นข้อมูล 25 พฤศจิกายน 2553]. เข้าถึงได้จาก <http://www.manager.co.th/Campus/ViewNews.aspx?NewsID=9510000086466>
4. ชงยุทธ เมธาวิจิตร. การดำเนินการเฝ้าระวังพฤติกรรมเสี่ยงในกลุ่มนักเรียนชายมีพฤติกรรมเป็นหญิง: กรณีศึกษาโรงเรียนศรีสะเกษวิทยาลัย และ โรงเรียนสตรีศรีสะเกษ. เอกสารประกอบการประชุมวิชาการ มหาวิทยาลัยศรีปทุม 6 สิงหาคม 2550; กรุงเทพมหานคร.
5. โรงเรียนครุฑนุกุลหัตถน. บทเรียนออนไลน์ เรื่องสุขภาพทางเพศในวัยรุ่น : พฤติกรรมทางเพศ. [ออนไลน์]. [วันที่ค้นข้อมูล 21 กรกฎาคม 2553]. เข้าถึงได้จาก <http://www.thaigoodview.com/library/contest2552/type1/health03/04/ contents/hs26.html>
6. พนม เกตุมาน. พัฒนาการของวัยรุ่น. [ออนไลน์]. [วันที่ค้นข้อมูล 10 สิงหาคม 2553]. เข้าถึงได้จาก http://www.psyclin.co.th/new_page_56.htm
7. อมรรัตน์ โพธิ์พรรคและคณะ. เอกสารประกอบการสอนวิชา statistical method in epidemiology, คณะสาธารณสุขศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล, 2545.
8. อุดมศักดิ์ มหาวิวัฒน์, สุณิรัตน์ ชัยยืน อิศารัตน์ สมดี, สุวิมล สังฆะมณี, ชัญญูใจ ศุภรณันท์, จินดาวัลย์ วิบูลย์อุทัย และคณะ. ประสิทธิภาพการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางในรูปแบบต่าง ๆ ของนิสิตมหาวิทยาลัยมหาสารคาม. วารสารวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีมหาสารคาม 2552; 28(3): 337-45.
9. สำนักวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยหาดใหญ่. ความคิดเห็นที่มีต่อพฤติกรรมของเพศที่สามในสังคมปัจจุบัน. [ออนไลน์]. [วันที่ค้นข้อมูล 29 ตุลาคม 2553]. เข้าถึงได้จาก http://eportfolio.hu.ac.th/research/images/stories/poll/year_2550 /hatyaipoll18.pdf

10. จักรกฤษณ์ พิญญาพงษ์. การรับรู้บทบาทหญิงชาย และการปฏิบัติตัวเกี่ยวกับอนามัยเจริญพันธุ์ของ นักศึกษาชายและหญิง ระดับอุดมศึกษา จังหวัดอุดรดิตถ์. ใน บุปผา ศิริวิศรี และ จรรยา เศรษฐบุตร (บรรณาธิการ), รายงานการวิจัยโครงการพัฒนางานวิจัยด้านเพศภาวะ มิติทางเพศ และอนามัยการ เจริญพันธุ์ (หน้า 101-145). นครปฐม:สถาบันวิจัยประชากรและสังคม มหาวิทยาลัยมหิดล; 2544.
11. นันทพันธ์ ชินล้ำประเสริฐ. พฤติกรรมทางเพศของวัยรุ่น : พัฒนาการหรือความเปี่ยงเบน. [ออนไลน์]. [วันที่ค้นข้อมูล 2 พฤศจิกายน 2553]. เข้าถึงได้จาก <http://www.thaifamilylearning.com>
12. อุษา ฮกยินดี. การล่วงละเมิดและการล่วงลามทางเพศ. ในเอกสารประกอบการบรรยายวิชา พฤติกรรมทางเพศและความปลอดภัย. มหาวิทยาลัยบูรพา; 2549.
13. จิตระพี บัวผัน. แปลงเพศ เมื่อกายกับใจไม่ตรงกัน. [ออนไลน์]. [วันที่ค้นข้อมูล 2 พฤศจิกายน 2553]. เข้าถึงได้จาก http://www.elibonline.com/doctors46/gay_modify001.html.
14. สุนิรัตน์ ยั่งยืน, อุดมศักดิ์ มหาวิวัฒน์, อิตารัตน์ สมดี และสุวิมล สังฆะมณี. ความตระหนักในเรื่องการมีเพศสัมพันธ์ที่ปลอดภัยต่อสุขภาพอนามัยของ วัยรุ่น. วารสารวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีมหาสารคาม 2553; 29 (4):420-7.
15. ถนอมรัตน์ ประสิทธิ์เมตต์. พฤติกรรมทางเพศของนักศึกษาระดับอาชีวศึกษาในจังหวัด นครสวรรค์. วารสารวิชาการสาธารณสุข 2545; 11(5) : 720-2.
16. วารุณี ฟองแก้ว และคณะ. การป้องกันและลดการติดเชื้อเอชไอวีในวัยรุ่นและเยาวชนในสถานศึกษา: สถานการณ์ปัจจุบัน. เชียงใหม่: มหาวิทยาลัยเชียงใหม่; 2549.
17. จิตรา ไชยชนะ, วีรพัฒน์ เจริญธรรมทรศน์, สว่าง ประทีปเกาะ, และ นิรชร ชูดีพัฒนา. บทบาทหญิงชาย เกี่ยวกับอนามัยการเจริญพันธุ์ของแรงงานย้ายถิ่นอีสานในโรงงานอุตสาหกรรม อุตสาหกรรมจังหวัดสงขลา. ใน บุปผา ศิริวิศรี และ จรรยา เศรษฐบุตร (บรรณาธิการ), รายงานการวิจัยโครงการพัฒนางานวิจัยด้านเพศภาวะมิติทางเพศ และอนามัยการเจริญพันธุ์ (หน้า 1 - 64). นครปฐม : สถาบันวิจัยประชากรและสังคม มหาวิทยาลัยมหิดล, 2544.
18. จีรพรรณ อินทา. ปัจจัยที่สัมพันธ์กับพฤติกรรมเสี่ยงต่อการติดเชื้อเอดส์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา ปีที่ 5 จังหวัดเชียงใหม่. [วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัย, สาขาวิชาการส่งเสริมสุขภาพ]. เชียงใหม่: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่; 2542.
19. ภัสสร ลิมนานท์. บทบาทเพศสถานภาพสตรีกับการพัฒนา. กรุงเทพฯ: วิทยาลัยประชากรศาสตร์; 2544.
20. สมประสงค์ พระสุจันทร์ทิพย์. นักเรียนเรออาร์ นักศึกษาเรอเอ็กซ์: Sex in school. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์เอ็มไทยอินเตอร์; 2544.
21. สร้อยวัลย์ สุขดา. การศึกษาค่านิยมทางเพศและพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศของนักศึกษาในมหาวิทยาลัยของรัฐ. [วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต]. กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย; 2543.
22. ฐิติพร อิงคदारวงศ์และคณะ. พฤติกรรมเสี่ยงทางเพศของวัยรุ่นหญิงในโรงเรียนอาชีวศึกษา. สงขลา นครินทร์เวชสาร 2550; 25(6): 511-20.
23. อุดมศักดิ์ มหาวิวัฒน์, สุนิรัตน์ ยั่งยืน, สุวิมล สงกลาง, ณัฐภาพร พิชัยณรงค์, อิตารัตน์ สมดี และ พิสมัย หอมจำปา. ความคาดหวังในการใช้ทักษะชีวิตต่อการเรียนวิชาเพศศึกษาและการเตรียมตัวเข้าสู่ชีวิตครอบครัวของนิสิตมหาวิทยาลัยมหาสารคาม. มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยมหาสารคาม; 2553.